

SPA

Stichting Peutercentra Arnhem

Spelen | Leren | Opvang

Locatie gebonden werkplan

Voorschoolgroep Speelrijk

Basisschool Het Mozaïek

Locatie werkplan (werk- ouderbeleidsplan) 01-09-2021

In een locatie gebonden werkplan staat beschreven wat de uitwerking is van het pedagogisch beleidsplan op de betreffende locatie. Het is een dynamisch instrument. Voortdurend veranderen inzichten en passen we zaken aan in het werken met de kinderen. Jaarlijks zal het locatie gebonden werkplan op de agenda van het locatie overleg staan om het te bespreken, te evalueren en waar nodig aan te passen. Bij tussentijdse wijzigingen zal het werkplan uiteraard ook worden aangepast. Daarnaast wordt het werkplan jaarlijks met de oudercommissie besproken.

Wijk: Malburgen oost

Adres: Eimerssingel-oost 264 Arnhem

Algemene informatie

Stamgroep

Op de voorschoolgroep zitten kinderen vanaf 3,9 jaar tot 5 jaar. Als kinderen 3 jaar en 9 maanden zijn mogen zij naar de voorschoolgroep welke gevestigd is in basisschool Mozaïek (locatie Eimerssingel). De kinderen blijven in de groep ook als zij vier jaar zijn. De vierjarigen (jongste kleuters) blijven in de groep tot de zomervakantie en gaan dan na de zomervakantie naar groep 1 van de basisschool. Er is sprake van een combinatiegroep van maximaal 16 kinderen: maximaal acht kinderen van 3 jaar en 9 maanden en maximaal acht kinderen van 4 jaar. De groep wordt voor de WKO als een combinatiegroep KDV/BSO beschouwt en dusdanig ook getoetst door de GGD. Er is geen sprake van buitenschoolse opvang, maar er maken wel 4 jarigen deel uit van de stamgroep.

Ligging

De voorschoolgroep is gehuisvest in basisschool Mozaïek en maakt deel uit van IKC Het Mozaïek samen met basisschool het Mozaïek.

Samenwerking

Al sinds 2003 participeren de voorschoolgroep en basisschool Mozaïek in een gezamenlijk project waarbij kinderen en kleuters samen in de voorschoolgroep activiteit het aanbod ontvangen dat past bij hun leeftijd: een schakel tussen de voorschoolgroep en groep 1 van de basisschool. In deze groep spelen en leren kinderen vanaf 3 jaar en negen maanden en kinderen die in de loop van het schooljaar 4 jaar worden. SPA en basisschool Mozaïek willen voorwaarden scheppen waardoor kinderen zich optimaal in een doorgaande lijn kunnen ontwikkelen. Hiervoor is gerichte inhoudelijke en organisatorische samenwerking tussen de voorschoolgroep en de school noodzakelijk. Een leerkracht en een pedagogisch medewerker verzorgen samen het aanbod in de ochtend. Door de voorschoolgroep activiteit is de doorgaande lijn bevorderd door: Afstemming van het aanbod tussen de voorschoolgroep en de basisschool. Voor o.a. de taalontwikkeling wordt een planmatig en beredeneerd taal aanbod (LOGO 3000 en Taalmozaïek) verzorgd. Het samenwerken van een leerkracht en een pedagogische medewerker waarbij elkaars expertise in kennis, ervaring, houding en mentale modellen op het gebied van aanpak en begeleiding van kinderen en kleuters wordt benut om de doorgaande lijn voor jonge kinderen optimaal te realiseren. Gezamenlijke scholing van de pedagogische medewerkster en de leerkracht in het VVE-programma Actief betrokken en opbrengst gericht werken.

Peutercentrum inclusief de voorschoolgroep activiteit van de voorschoolgroep werkt nauw samen met het Mozaïek, Stichting PAS (o.a. de logopediste van de St. PAS), buurthuis De Hobbit, het Sociale Wijkteam, consultatiebureau, MEE, politie, de bibliotheek en het Arnhemse Sportbedrijf.

Openstelling voorschoolgroep

De voorschoolgroep is op alle ochtenden van der week open. De kinderen komen ook vijf ochtenden in de week. Zolang de kinderen nog geen vier jaar zijn gaan zij 's middags naar huis of bezoeken in de middag Speelrijk.

De medewerkers van de voorschoolgroep

In de voorschoolgroep werken een pedagogisch medewerker samen met een basisschoolleerkracht. Zij vormen samen het vaste voorschoolteam.

Stagiaires

Op onze locatie komen stagiaires van verschillende niveaus: HBO Pedagogiek, MBO PW3-4 en snuffelstages van het Rijn IJssel college of de Han. De stagiaires worden altijd boventallig geplaatst en

worden begeleid door een vaste pedagogisch medewerker. De voortgang wordt regelmatig besproken. De ped.medewerker/begeleider is op de hoogte van de opdrachten die de stagiaire moet uitvoeren. Aan de ouders van de peuters wordt vooraf bekend gemaakt dat de stagiaire komt en voor welke periode.

Afhankelijk van de duur van de stage en aard van de opleiding wordt bepaald bij welke werkzaamheden de stagiaire kan assisteren en welke werkzaamheden zij onder begeleiding van de vaste medewerkers (semi) zelfstandig mag uitvoeren. De stagiaire moet een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) kunnen overleggen en is ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang.

Voor- en Vroegschoolse Educatie op de voorschoolgroep

De voorschoolgroep biedt faciliteiten voor kinderen die extra aandacht nodig hebben. Zo bezoeken alle kinderen de voorschoolgroep vijf ochtenden per week. Er wordt gewerkt volgens de methode Actief Betrokken en is er extra aandacht voor taalstimulering. De voorschoolgroep is een VVE-groep. VVE staat voor Voor- en Vroegschoolse Educatie. De beroepskrachten zijn VVE-geschoold.

In de groep zitten kinderen en kleuters met verschillende achtergronden en culturen.

De voorschoolgroep werkt met Edumaps. De pedagogisch medewerkster en leerkracht van de voorschoolgroep brengen met Edumaps de ontwikkeling van uw kind in kaart en bespreken de ontwikkeling van uw kind regelmatig met u.

Inzet coach passende kinderopvang en IB-er

Op iedere peuterspeelzaal van SPA is een coach passende kinderopvang werkzaam. Een voor de peutercentra vrij uniek gegeven. De coach passende kinderopvang heeft tot belangrijkste taak het adviseren en coachen van de pedagogisch werker in hun pedagogische relatie met de kinderen en ouders. Daarnaast kan, op verzoeken na toestemming van de ouders/verzorgers, de hulp van de coach passende kinderopvang worden ingeroepen wanneer een pedagogisch werker, dan wel de ouders zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind. Pedagogisch werkers doen verder een beroep op de coach passende kinderopvang bij het verwijzen van peuters naar andere instanties. De functieomschrijving van de coach passende kinderopvang en de urenverdeling zijn te vinden in het pedagogisch beleidsplan.

Ontwikkeling van kinderen

SPA vindt het belangrijk dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen zodat alle kinderen een gelijke en daadwerkelijke kansrijke start op de basisschool kunnen maken en daardoor een beter toekomstperspectief hebben. Dit kan door inzet van een VVE-aanbod, Volgen en signaleren, Opbrengst Gericht Werken, Logo 3000 en ouders en Taalmozaïek. Maar ook door uitwerking van de vier pedagogische basisdoelen van Riksen - Walraven. Met de vier pedagogische basisdoelen samen beschrijft Riksen - Walraven welke kwaliteiten (voorwaarden) nodig zijn om goede, verantwoorde opvang voor (jonge) kinderen te kunnen bieden.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Bovengenoemde pedagogische basisdoelen kan je vertalen in de volgende vragen :

1. Heeft een kind het naar zijn zin?
2. Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?
3. Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?
4. Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

1) Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid:

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te spelen en te leren. Het gevoel van veiligheid op de voorschoolgroep wordt bepaald door de pedagogisch medewerkers, ruimte/omgeving en het contact met andere kinderen.

2) Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:

Het kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit ontwikkelen. Het kind moet zich kunnen ontwikkelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden, motorisch, cognitief, emotioneel en sociaal.

3) Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties:

Met sociale competenties wordt bedoeld dat het kind leert om goed te kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Door het leren van sociale competenties geeft je aan kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

4) Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met kinderen probeer je ze dit bij te brengen. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding. Je laat kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

Met stip op de horizon Integrale Samenwerking !

Kinderen spelen en leren in de voorschoolgroep dat in open verbinding staat met de verschillende leefwerelden van de buurt zodat ze het echte leven in de buurt kunnen verkennen en ontdekken. In de directe omgeving van het kind worden de leefmilieus onderscheiden zoals het gezin, de voorschoolgroep, de basisschool en de wijk. Wij bieden kinderen de mogelijkheid om spelen en leren met elkaar te verbinden door een speel- en leeromgeving te creëren waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Ook de informele contacten met de ouders vinden wij belangrijk en willen wij stimuleren en verbinden door het aanbieden van allerlei ouder activiteiten. Voor de ontwikkeling van kinderen heeft het verbinden van de verschillende leefwerelden van kind, ouders, peutercentrum, voorschoolgroep activiteit en basisschool een meerwaarde. Daarbij kan een beknopt curriculum voor de voorschool activiteit helpen. Wij sluiten aan bij de basisschool door kinderen te laten participeren in de voorschoolgroep activiteit, als onderdeel van de totale keten van activiteiten, als voorbereiding op de basisschool en voor ouders de mogelijkheid tot arbeid. Daartoe speelt SPA in op de vraag van kinderen en ouders. We nemen daarin mee Bildung, Vaardigheden en Ouders. Binnen deze voorschoolgroep omgeving wordt de basis gelegd voor algemene vorming en karakterontwikkeling 'Bildung'. Daarenboven wordt de basis gelegd voor het spelenderwijs verkrijgen van 'Vaardigheden'. Met bildung en het aanleren van vaardigheden - die elkaar versterken - kan niet vroeg genoeg worden begonnen en dit krijgt dan ook al bij de jongsten in de voorschoolgroep (peuter - educatie) aandacht. Bij het maken van normen, waarden en cultuur van de maatschappij denken we aan het leren respect en begrip te hebben voor anderen. Bij de vaardigheden denken wij aan het spelenderwijs verkrijgen van taal- en rekenvaardigheden maar ook aan ICT-geletterdheid. Ook het verkrijgen van motorische – en creatieve vaardigheid krijgt de nodige aandacht. Zeker binnen de voorschoolgroep is 'de ouder' ouderparticipatie en oudereducatie een vanzelfsprekend gegeven.

Spelend leren is de kern

We noemen het nog even; spelend leren is de kern, de kwaliteit en de kracht van de activiteiten op de voorschoolgroep en in de voorschoolgroep activiteit. Kinderen mogen zelf kiezen waarmee ze

spelen en wat ze spelen. Kinderen leren door te spelen. Op de voorschoolgroep is het spel van kinderen plezierig en spontaan, creatief en onvoorspelbaar. Kinderen maken geen voorbereekte werkstukken. Ze spelen met allerlei materialen, en mogen bijvoorbeeld binnen en buiten met zand en water spelen. Door te spelen onderzoeken kinderen de functie en werking van dingen. Op die manier proberen ze ook karakters van mensen, interacties en de schaduwzijde van het bestaan te doorgronden. Spel kan veel vormen aannemen en wordt complexer naarmate kinderen veranderen en groeien. Heel jonge kinderen zijn bezig met onderzoekend spel. Eenvoudig spel met veel herhaling waarin ze de eigenschappen en functies van materialen en voorwerpen onderzoeken. Gewoon voor hun plezier. Dit vroege spel ontwikkelt zich tot constructief spel en dramatisch spel, waarin kinderen rollen spelen en hun eigen scenario's over mensen en dieren uitspelen. Als kinderen ouder worden, beginnen ze spelletjes te spelen volgens regels. Het is noodzakelijk het onderscheid tussen die verschillende vormen van spel te kunnen maken en om het spel van kinderen op een goede manier te ondersteunen zonder het te verstoren. Als men vanuit de sleutelervaringen gericht naar het spel van kinderen kijkt, zal men verrast zijn over de grote variatie aan sleutelervaringen waarmee kinderen spelenderwijs in aanraking komen. Hoe rijker de leeromgeving is, hoe rijker het spel van kinderen zich kan ontwikkelen.

Mentorschap

Ieder peuter heeft zijn eigen mentor. Deze fungeert als vast aanspreekpunt voor ouders, voert de observaties uit voor Edumpas en voert de oudergesprekken met de ouders.

Mentoren zetten hun kennis, bekwaamheid en (levens)ervaring in om kinderen te helpen hun ontwikkelingsdoelen te bereiken (vrij vertaald naar Cohen en Galbraith, 1995). Bij SPA heeft ieder kind heeft zijn eigen mentor, waardoor er meer ruimte is voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen zij beter inspringen op de behoeften van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich eerder emotioneel veilig voelen. De mentor fungeert als vast aanspreekpunt voor ouders, doet de observaties voor Edumaps (voorheen OVM).

Inrichting en werkwijze

Op de voorschoolgroep wordt gewerkt volgens de methode 'Actief Betrokken'. Deze manier van werken is afgeleid van het educatieve programma Kaleidoscoop. 'Actief Betrokken' stimuleert zoveel mogelijk het actief en zelfstandig leren van de kinderen. Doelstelling is het bevorderen van de ontwikkeling en het vergroten van de onderwijskansen van het kind. Het is een methode die kinderen structuur en zekerheid biedt. De rol van de pedagogisch medewerkster en leerkracht is vooral ondersteunend en begeleidend. De structuur en de opzet van de dagindeling en de indeling en aankleding van de voorschoolgroep zijn aangepast aan Actief Betrokken. Uitgangspunt daarbij is dat kinderen het beste leren in een stimulerende, maar geordende ruimte. De voorschoolgroep is ingedeeld in duidelijke hoeken zoals de bouwhoek, het huis, de knutselhoek, de spelletjeshoek en de leeshoek. Daarnaast is er een zandtafel zodat kinderen ook 's winters met zand kunnen spelen. De lage wastafel wordt gebruikt om kinderen met water te laten spelen (en 's winters eventueel met sneeuw). Het spelmateriaal is voorzien van plaatjes en ligt overzichtelijk klaar om mee aan de slag te gaan. De kinderen kunnen de spulletjes daardoor zelfstandig pakken en opruimen. Bij Actief Betrokken is het belangrijk dat kinderen hun eigen activiteiten mogen kiezen. Eerst wordt er samen met de kinderen een plannetje gemaakt; daarna mogen de kinderen hun eigen plan uitvoeren. Na afloop wordt er door de pedagogisch medewerkster en de kinderen samen nagepraat over hoe de uitvoering verlopen is. Deze cyclus van vooruitkijken-uitvoeren-terugkijken is bij het 'Actief betrokken' heel belangrijk. Om specifiek de taalontwikkeling te stimuleren wordt er gewerkt met het taalstimuleringsprogramma Puk en Ko en Logo3000.

Naast het vaste dagelijkse programma vinden er regelmatig meer thema gerichte activiteiten plaats waarbij bijvoorbeeld ook een uitstapje mogelijk is. En uiteraard krijgen de diverse feesten speciale aandacht (Sinterklaas, Kerst, zomerfeest, Vaderdag, Moederdag enz.). Verder worden er maandelijks ouder-kindworkshops georganiseerd en vinden regelmatig ouderavonden plaats.

Een dagdeel op de voorschoolgroep in schema (dagritme):

- *Brengen en Begroetingskring*
- *Vooruitkijken*
- *Speelwerken*
- *Opruimen*
- *Terugkijken*
- *Melk- en fruitkring*
- *Speelleren in de grote groep*
- *Speelleren in de kleine groep*
- *Buiten spelen*
- *Kinderen worden opgehaald*

Nadat de ouders afscheid hebben genomen begroeten de kinderen elkaar in de begroetingskring. Vervolgens gaan de kinderen vooruitkijken; een plannetje maken voor wat ze tijdens het volgende programmadeel (speelwerken) gaan doen. Het speelwerken duurt ongeveer een uur. De kinderen bouwen met duplo of blokken, gaan alleen of samen met een ander kind in de huishoek spelen, doen een spelletje, of gaan een verftekening maken. Na het speelwerken wordt er samen met de kinderen opgeruimd en vervolgens met de kinderen teruggekeken naar wat ze hebben gedaan tijdens het speelwerken. Het vooruitkijken en terugkijken gebeurt in een klein groepje, op een veilige en gezellige plaats. Vervolgens gaan kinderen gezamenlijk fruit eten en iets drinken. Aansluitend worden er liedjes gezongen en bewegingsspelletjes gedaan. Dit onderdeel heet speelleren in de grote groep. Aan deze activiteit doen alle kinderen gezamenlijk mee. Daarna gaan de kinderen speelleren in de kleine groep. Kinderen hebben in een kleine groep veel gelegenheid tot interactie en communicatie met elkaar. Dat moment is uitermate geschikt om de taalontwikkeling te stimuleren en gericht aandacht te besteden aan ontwikkelingsgebieden van individuele kinderen. Aansluitend wordt er bij droog weer vaak buiten gespeeld. Daarna worden de kinderen opgehaald.

Locatie-eigen tradities en rituelen

Rituelen zijn voor kinderen erg belangrijk. Herhaling geeft hen zekerheid en vertrouwen. Hieronder geven we een opsomming van de belangrijkste rituelen bij De voorschoolgroep.

Het afscheid nemen

Wij attenderen ouders er op dat zij bewust afscheid moeten nemen. Dit geeft duidelijkheid naar het kind en naar de pedagogisch medewerkers. Het afscheid moet niet te lang duren.

Ouders kunnen te allen tijde bellen om te vragen hoe het met hun kind gaat, zeker als het afscheid wat moeilijk gaat.

Het vieren van de verjaardag

Met de ouders wordt een afspraak gemaakt over de datum waarop een verjaardag gevierd gaat worden. De ouders kunnen bij de viering aanwezig zijn en mogen foto's maken. De jarige mag op de feeststoel zitten en de kaarsjes van de verjaardagstaart worden aange stoken. De jarige heeft eerder al een muts uitgekozen. We zingen een heel repertoire van liedjes en de kaarsjes mogen uitgeblazen

worden. Tot slot mag de jarige een traktatie tevoorschijn toveren. We vragen de ouders of ze een kleine, gezonde traktatie willen verzorgen.

Verjaardag van direct familielid

Als een direct familielid jarig is, knutselen de kinderen een cadeautje voor hem/haar indien dit op tijd is aangegeven

Feesten

Op de voorschoolgroep vieren we de gebruikelijke feesten: Sinterklaas, Vader- en Moederdag en Kerst.

Sinterklaas:

We bekijken elk jaar opnieuw hoe dit gevierd wordt. Dus een gezellige speelochtend, maar wel met alle aandacht voor een fijn Sinterklaasfeest, met cadeautjes en pepernoten.

Kerst:

Ook hier bekijken we elk jaar hoe we dit feest vieren. We besteden wel elk jaar veel aandacht aan zang- en knutselactiviteiten. In de laatste week voor de kerstvakantie kunnen we een kerstbrunch houden of een ander gezamenlijk tafelmoment hebben.

Moederdag/Vaderdag:

Voor Moederdag en Vaderdag maken we een leuke attentie voor moeder en vader.

Veiligheid en hygiëne

Op basis van de wet Kinderopvang en kwaliteitseisen kinderenpeelzalen vindt er jaarlijks, in het kader van ons beleid t.a.v. veiligheid en gezondheid, een risico-inventarisatie plaats, voorzien van een plan van aanpak en evaluatie. Hiervoor gebruikt de SPA voor wat betreft het veiligheidsbeleid de richtlijnen en instrumenten zoals opgenomen in de brochure 'Veiligheidsmanagement' Methode voor de kinderenpeelzalen van de Stichting Consument en Veiligheid, Amsterdam januari 2007. Voor het gezondheidsbeleid gebruikt de SPA richtlijnen en instrumenten zoals opgenomen in de brochure 'Risico-inventarisatie gezondheid'. Kinderenpeelzalen van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid. Amsterdam 2007. De uitgevoerde risico-inventarisaties t.a.v. veiligheid en gezondheid liggen na uitvoering op de peutercentra ter inzage.

Aandachtpunten bij het buitenspelen

Buitenspelen is leuk en gezond (lekker fietsen en bewegen) en is dan ook een vast onderdeel van ons dagprogramma.

De buitenspeelplaats is grotendeels door een hek omgeven. Er is ook een open gedeelte op de buitenspeelplaats. Daarbij zorgen we dat er altijd toezicht is.

We laten de kinderen geen zand gooien naar elkaar, en letten erop dat er bij het fietsen niet tegen elkaar wordt gebotst.

Grote risico's

Fysieke veiligheid

Hoe kunnen we de kinderen beschermen tegen grote risico's?

Grote risico's zijn: vallen van hoogte, verstikking, vergiftiging, verbranding en/of verdrinking

In de risico inventarisatie veiligheid van juli 2021 staat vermeld welke maatregelen er zijn genomen wat betreft; vallen van hoogte, verstikking, vergiftiging, verbranding, verdrinking.

Kinder-EHBO

We doen er van alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit niet altijd geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich calamiteiten voordoen waardoor EHBO noodzakelijk is. Daarom is er op iedere peutercentrum van SPA tijdens de openingsuren altijd minimaal één volwassene aanwezig die beschikt over een geldig en geregistreerd certificaat voor Kinder-EHBO diploma.

In de medewerkers map bevindt zich het certificaat Kinder-EHBO van de Pedagogisch medewerk(st)ers.

Sociale veiligheid

Grote risico's zijn: ontbreken van voldoende toezicht (Vierogenprincipe), grensoverschrijdend gedrag, kindermishandeling en vermissing

Het Vierogenprincipe

Bij de sociale onveiligheid kan het tevens ook gaan om grote geestelijke en fysieke risico's. Het is duidelijk dat er richtlijnen (protocollen) moeten zijn. Maar zonder uitdrukkelijke aandacht voor de gang van zaken zijn richtlijnen (protocollen) dode letters. Wij streven daarom een open aanspreekcultuur na. Doel van het Vierogenprincipe is te voorkomen dat volwassenen zich ongehoord en/of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Mochten signalen worden opgevangen over interacties tussen of met kinderen waar je vraagtekens bij zet, maak dit dan bespreekbaar. Daarenboven hebben we de volgende afspraken/maatregelen getroffen.

Genomen maatregelen:

Er is altijd één pedagogisch medewerker en de leerkracht aanwezig op de groep. Pedagogisch medewerkers en/of andere volwassenen gaan altijd met z'n tweeën (of meer) op stap gaan met kinderen. Er zijn ramen tussen de groepsruimte en de gang.

Grensoverschrijdend gedrag of het risico daartoe bij volwassenen

Met haar handelen, met haar beleid en met het 'Protocol grensoverschrijdend gedrag en gedragsregels' wil Stichting Peutercentra Arnhem (SPA) grensoverschrijdend gedrag voorkomen en indien nodig aanpakken. De gedragsregels moeten zorgen dat iedereen weet wat van hem of haar wordt verwacht en duidelijk maken dat er geen plaats is voor machtsmisbruik, ongewenste intimiteiten, pesten en ander dergelijk ongewenst gedrag.

Dit alles om een prettig en vooral veilig klimaat te scheppen binnen de peutercentra.

Genomen maatregel:

Alle pedagogisch medewerker en de leerkracht zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent gedrag (VOG).

Op teamvergaderingen wordt regelmatig gesproken over het aspect grensoverschrijdend gedrag en durven elkaar daarop ook aan te spreken en/of maken opgevangen signalen tijdig bespreekbaar. Het protocol is op het peutercentrum aanwezig en de ouders zijn op de hoogte van het bestaan van het protocol (Nieuwsbrieven voor ouders en opgenomen in het Pedagogisch beleidsplan SPA: Hoofdstuk 8.3.)

Grensoverschrijdend gedrag of het risico daartoe bij kinderen

Met de vier pedagogische basisdoelen samen beschrijft Riksen - Walraven welke kwaliteiten (voorwaarden) nodig zijn om goede, verantwoorde opvang voor (jonge) kinderen te kunnen bieden. Het bieden van veiligheid in de brede zin van het woord, het hanteren van regels en ook het overbrengen van normen en waarden draagt bij aan het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag.

- 1) Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.
- 2) Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3) Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 4) Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Genomen maatregel:

Kinderen gelegenheid bieden om zich de normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met kinderen probeer je ze dit bij te brengen. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding. Je laat kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

Zie voor de nadere uitwerking deel 3 van het Pedagogisch beleidsplan 2018 (Speelwerkplan: Hoofdstuk 1.3. en 1.4).

Kindermishandeling

Kindermishandeling door volwassenen is ernstig en heeft grote impact. Dit kan ook spelen bij kinderen onderling, denk ook aan pestgedrag! Dit willen wij natuurlijk graag voorkomen daarbij moet ook veel aandacht uitgaan naar preventie.

Genomen maatregel:

Bij kindermishandeling door volwassenen en/of het vermoeden daarvan gebruiken we bij SPA de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, 2013'. De Meldcode is op ieder peutercentrum bekend en ook voor inzage beschikbaar en staat eveneens op onze website.

Als het gaat om kinderen onderling kan preventief goed gewerkt worden met de vier pedagogisch doelen van Riksen - Walraven. Daarnaast moeten er, als dit nodig mocht zijn, aanvullende afspraken worden gemaakt als een kind een ander kind mishandelt (dat vraagt om individueel maatwerk). Moet ook expliciet onderdeel uitmaken van de jaarlijkse evaluatie van het Veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Vermissing

Goed toezicht moet uiteraard vermissing voorkomen. Mocht er toch een peuter worden vermist dan dient onverwijld te worden gehandeld overeenkomstig het protocol 'Vermissing peuter'.

Genomen maatregel:

Naast de preventieve maatregelen toezicht etc. heeft ieder peutercentrum een protocol dat bij vermissing van een peuter onmiddellijk in werking dient te worden gesteld.

Het protocol van vermissing bevindt zich in een mapje in de ontruimingstas.

Gezondheid

Grote risico's zijn: Gastro enteritis (kruisbesmetting bij bijv. luier verschonen), voedselinfectie, infectie via water (legionella), huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard) en luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus).

In de risico inventarisatie gezondheid van juli 2021 staat vermeld wat voor een maatregelen er zijn genomen wat betreft; verspreiding via de lucht, verspreiding via de handen, verspreiding via voedsel en water (legionella), verspreiding via oppervlakken (speelgoed):

Kleine risico's

Hoe kunnen we de kinderen leren omgaan met kleine risico's?

Kleine risico's zijn: ongelukjes bij spelsituaties, niet goed omgaan met speelgoed en onvoldoende wassen van handen bij het naar de toilet gaan en bijvoorbeeld de afvalcontainers.

We willen de kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen, Maar met overbescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Er zit zelfs ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot de sociale vaardigheden

Om met een goede manier om te gaan met de kleinere risico's maken we afspraken met elkaar en de kinderen.

Genomen maatregel:

Gemaakte afspraken in de groep

- We laten de kinderen niet klimmen en klauteren op het meubilair.
- We laten de kinderen niet met speelgoed gooien, tenzij het daarvoor is bedoeld.
- We stimuleren de kinderen om zelfstandig naar het toilet te gaan en helpen indien nodig.
- We stimuleren de kinderen om samen met ons op te ruimen.
- Binnen in de speelzaal mogen de kinderen niet rennen en hard gillen.
- We nemen maatregelen m.b.t. een goede hygiëne.
- We wijzen de kinderen erop regelmatig hun handen te wassen (zeker na toiletbezoek en voor het eten).
- We stimuleren de zelfredzaamheid.

Iedere nieuwe medewerk(st)er die op het Peutercentrum komt werken krijgt een boekwerkje overhandigd,

"Huisregels SPA – Gezondheid (hygiëne) en veiligheid – wat moet je weten als je op een Peutercentrum werkt".

In het boekje staan samenvattingen van:

Hygiëne, Gezondheid, Medisch handelen, Veiligheid, Kind verschoneren, Buiten spelen, Algemene opmerkingen.

Actueel houden en evalueren van het veiligheids- en gezondheidsbeleid (intern en extern)

Het is van groot belang dat iedereen (ouders en pedagogisch medewerkers, stagiairs en vrijwilligers) zich bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid betrokken voelen en weten. Daarom wordt periodiek, minimaal jaarlijks, op de te houden leidsterbijeenkomsten het veiligheids- en gezondheidsbeleid, zoals omschreven in het Pedagogisch beleidsplan en de Locatiegebonden werk-ouderbeleidsplannen besproken, teneinde deze actueel te houden, te evalueren en zo nodig bij te stellen. Daarnaast zal periodiek, door de locatiemanagers samen met de pedagogisch medewerkers, overlegd worden of er wijzigingen zijn in de omstandigheden (bijvoorbeeld bij verhuizing) die betrekking hebben op de veiligheid en/of gezondheid op het desbetreffende peutercentrum. De pedagogisch medewerkers zullen eveneens periodiek overleg hebben, tenminste halfjaarlijks, met het eigen team en met de oudercommissie over de veiligheids- en gezondheidsaspecten op hun peutercentrum. Bij indienstreding van nieuwe pedagogisch medewerkers zullen zij bekend worden gemaakt met het veiligheids- en gezondheidsbeleid en ook in de gelegenheid worden gesteld hun inbreng te hebben (vaak zien nieuwe ogen zaken waaraan anderen algewend zijn). Daarnaast zal themagewijs in het jaarlijkse scholingsplan aandacht worden gegeven aan aspecten die samenhangen met het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Oudercommissie

Op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) is het verplicht dat ieder peutercentrum een oudercommissie heeft. Naast de wettelijke verplichting vindt SPA het ook belangrijk dat er oudercommissies zijn. De oudercommissie geeft adviezen (adviesrecht) over het beleid van het peutercentrum. Dit kan betrekking hebben op verantwoorde kinderopvang in het algemeen en/of over bijvoorbeeld voeding, maar ook over het pedagogisch beleid met name, veiligheid en gezondheid, over de openingstijden, over spel- en ontwikkelingsactiviteiten, over de prijs en bijvoorbeeld over een klachtenregeling. De oudercommissie kan zowel gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan de directeur bestuurder.

Op dit moment is er geen oudercommissie op de voorschoolgroep.

Website SPA

Dertig peuterspeelzalen en vier BSO's maken onderdeel uit van Stichting Peutercentra Arnhem (SPA). De voorschoolgroep is er daar één van. Aangezien de voorschoolgroep zelf geen website heeft, verwijzen wij u naar de website van Stichting Peutercentra Arnhem: <https://www.spa-spo.nl/spa>

Uitgangspunten van de voorschoolgroep:

- De voorschoolgroep in basisschool het Mozaïek is aangepast en ingericht door SPA volgens de normen die gelden voor een groep van de voorschoolgroep. De LRK registratie van peutercentrum de voorschoolgroep geldt.
- Spelenderwijs leren als uitgangspunt.
- Een aanpak waarbij de pedagogisch medewerker/leerkracht pedagogisch ondersteunend en begeleidend is bij het actief stimuleren van de ontwikkeling van het kind waar het gaat om het uitdagen van hun natuurlijke nieuwsgierigheid, het prikkelen van hun ondernemingslust en het kweken van zelfvertrouwen.
- Een aanpak waarbij de pedagogisch medewerker/leerkracht pedagogisch ondersteunend en begeleidend is bij het actief stimuleren van de ontwikkeling van het kind waar het gaat om leren hanteren van emoties, zelfregulatie, zelfstandigheid, omgaan met regels, afspraken en materialen, taakgericht gedrag en werkhouding.
- Een planmatige en doelgerichte aanpak van het stimuleren van de ontwikkeling van het kind.

- Kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling en op basis van analyses van observaties en waar nodig toetsen wordt richting gegeven aan de wijze waarop het aanbod zal worden verzorgd.
- Werken vanuit de principes van een methode voor het bepalen van de inhoud van het aanbod (Actief betrokken, Taal mozaïek)
- Er is oog voor de specifieke ontwikkelingsbehoeften van de kinderen.
- De pedagogisch medewerker en leerkracht hebben een actief begeleidende en sturende rol t.a.v. de activiteiten die bijdragen aan de ontwikkeling van het kind.
- De expertise van de voorschoolgroep op het gebied van omgaan met kinderen en ontwikkelingsstimulering (VVE) en de inhoudelijke kennis van peuterontwikkeling, naast de expertise van de basisschool wat betreft o.a. opbrengstgericht werken, worden samengebracht.
- De pedagogisch medewerker en de leerkracht werken als gelijkwaardig duo. Zij hebben oog en waardering voor elkaars deskundigheid, willen leren van elkaar en scholen zich daar waar nodig bij op elkaars terreinen.
- De samenwerking tussen beroepskracht en pedagogisch medewerker leidt tot een rijke en stimulerende omgeving voor kinderen.